

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a **felperesi képviselő (felperesi képviselő címe.;** ügyintéző dr. Oláh Tamás jogtanácsos) által képviselt felperes neve (**felperes címe.**) felperesnek a dr. Hársasi Tibor kamarai jogtanácsos által képviselt alperes neve (**alperes címe.**) alperes ellen kártérítés és helyettesítési díj megfizetése iránt indított perében a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2020. február 18. napján kelt 25.M.583/2018/17. sorszámú ítélete ellen az alperes 2. és 3. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállás szerint a felperes 2015. április 1. napjától került kinevezésre határozott idejű közalkalmazotti jogviszonyba az alperes ... Rendőrkapitányságának ... Osztályára több munkafolyamatot ellátó ügyviteli alkalmazotti munkakörbe. A közalkalmazott határozott idejű kinevezését több alkalommal is meghosszabbították, majd 2018. május 1. napjától kapott határozatlan idejű kinevezést, mikor előadó munkakörbe helyezték a ... Osztály, ... Alosztályán. A 2015. május 8. napján kelt ált. számú munkaköri leírás szerint a felperes előadó munkakörbe került beosztásba, aki a nyomozó hatóság tagja a ... helyettesítője, ügyviteli feladatok végrehajtója.
- [2] A felperes 2015. május 1. napjától - az április havi betanulás időszakot követően - hivatásos állományú rendőrvizsgálóval azonos feladatokat látott el a ... Osztályon. Az előjáró által rászignált bűnügyeket dolgozott fel, ennek keretében nyomozást rendelt el, kihallgatásokat foganatosított (gyanúsított és tanú), jelentéseket, feljegyzéseket, értesítéseket, idézéseket adott ki, lefoglalásokat, házkutatásokat rendelt el, bűnügyi nyilvántartásba vételt készített, szakértő-kirendelésről rendelkezett és vádemelési javaslatot, valamint egyéb érdemi határozatot szerkesztett.

- [3] A felperes 2016. december 11. napjától - a kinevezésétől és a munkaköri leírásában foglaltaktól eltérően - a ... Rendőrkapitányság ... Osztály ... Alosztályán folytatta a munkáját, ahol teljes munkaidejében rendkívüli halálesetek, tüzesetek, üzemi balesetek és gázvezeték-átvágások vizsgálatát végezte, ezekben az ügyekben érdemi tevékenységet látott el. A feladat ellátása körében tanúkat hallgatott meg, bizonyítási eszközöket foglalt le, boncolást rendelt el, egyéb végzéseket hozott és érdemi határozatokat szerkesztett. 2017. október 1. napjától a munkaideje fele részében ellátta a ... Alosztály adminisztratív titkársági ügyviteli feladatait, munkaideje másik felében pedig a fent említett közigazgatási hatósági ügyeket intézte.
- [4] A felperes távolléti díjának összege 198.500 forint volt.

A felperes kérelme, az alperes ellenkérelme

- [5] A felperes a keresetében 2015. november 1. napjától 2018. április 30. napjáig 3.215.293 forint kártérítés, valamint ezen összeg után a középидőtől járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére, másodlagosan és vagylagosan 2015. év november hó 1. napjától 2016. év december 14. napjáig 1.583.711 forint kártérítés és ezen összeg után a középидőtől járó törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint 2016. december 15. napjától 2018. április 30. napjáig 1.631.582 forint helyettesítési díj és ezen összeg után a középидőtől járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Perköltségigényt is előterjesztett a csatolt költségjegyzék alapján.

Álláspontja szerint a felperes által ellátott nyomozati feladatok a büntető közhatalom gyakorlását eredményező, kizárólagosan hivatásos szolgálati jogviszonyban ellátható feladatok voltak, a közigazgatási hatósági feladatok pedig jogszerűen szintén hivatásos szolgálati viszonyban lettek volna elláthatók. Hivatkozása szerint a felperes kinevezése a fentiek alapján jogszabályba ütközött, és az ezzel összefüggésben okozott kártért az alperes felelősséggel tartozik. A kereset összecszerűségének meghatározásakor a hivatásos jogviszonyban tiszthelyettesi rendfokozathoz kötött beosztásban lévő, hivatásos szolgálati jogviszonyban állók illetményét vette alapul, melynek a különbözetéből eredő jövedelem-kiesést, azaz az illetmény-különbözetet, mint kártérítést kívánta elsődleges kereseti kérelmében érvényesíteni. Másodlagos igénye szerint a kizárólag hivatásos szolgálati jogviszonyban ellátható feladatok 2015. november 1. és 2015. december 14. napja közötti elvégzése miatt kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A 2016. december hó 15. napjától a peresített időszakig bezárólag a közigazgatási hatósági feladatot, mint többletfeladatot ellátó közalkalmazottra vonatkozó, a Kjt. 24. § (1) bekezdése szerinti helyettesítési díj jogcímén igényelte. Ezen időszokban ugyanis - állítása szerint - kizárólag a felperes látta el a közigazgatási hatósági feladatokon belül a rendkívüli halálesetek és a tüzesetek, az üzemi balesetek és a gázvezeték-átvágások vizsgálatát, ezért havi illetményének 50 %-a nem tekinthető eltúlzottnak. A számítási módszere pedig ennél alacsonyabb összegben jelölte meg a helyettesítési díj iránti igényét. Mindkét jogcímen előterjesztett követelése után az Mt. 31. §-a alapján alkalmazandó, Ptk. 6:47. § és 6:48. § szerinti, középидőtől számított törvényes mértékű késedelmi kamatot is érvényesített.

- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Álláspontja szerint - bár azt nem vitatta, hogy az illetmény megállapításánál nem a beosztás megnevezése, hanem a ténylegesen ellátott feladatok alapján jár a munkavállalónak az illetmény - a hasonló feladatok ellátása azonban önmagában nem jogosítja fel a felperest a hivatásos állományú munkavállalók illetményének összegére. Álláspontja szerint a felperes a végzettségénél,

képesítésénél fogva nem tölthetett be hivatásos szolgálati jogviszonyt. Míg a hivatásos állományú alkalmazottak a büntetőeljárások lefolytatása során kényszerintézkedések, személyes szabadságot korlátozó intézkedések foganatosítására is kötelezettek, addig felperesnek ilyen feladatai nem voltak és nem is lehettek. A felperes a bűnügyi feladatai ellátása során többségében adminisztratív feladatokat végzett, segítve ezzel a hivatásos nyomozókat.

A közigazgatási hatósági eljárási cselekmények körében kiemelte, hogy azokat a közalkalmazotti állomány is elláthatja, ezért a felperest a másodlagos keresetében foglalt helyettesítési díj sem illeti meg. E körben hangsúlyozta, hogy a felperes nem végzett többletmunkát, és más személy munkakörébe tartozó feladatokat sem látott el tartósan. A felperes a rá irányadó besorolás szerint végzettségének megfelelő illetményben részesült, amelytől a munkáltató nem térhet el.

A Kúria Mfv.II.10.418/2018/6. sorszámu ítéletére utalva hangsúlyozta, hogy a felperest sem helyettesítési díj, sem kártérítés nem illeti meg, hiszen az általa ellátott feladatok döntően technikai jellegűek voltak, valamint az általa elkészített határozatok vonatkozásában döntési jogköre nem volt, csupán írásba foglalta azt, amire utasították. A feladata tehát a nyomozókra vonatkozó adminisztrációs teher csökkentése volt, amely közalkalmazotti jogviszonyban is ellátható.

Az összecszerűség körében hangsúlyozta, hogy a felperes részére csak a beosztási illetménnyel lehet számolni, a tiszthelyettesi beosztáshoz tartozó rendfokozati illetményt, illetmény-kiegészítést, nyomozati pótlékot részére felszámítani nem lehet, ugyanis nem rendelkezett a beosztáshoz szükséges szakmai végzettséggel, ezért őt a kereseti igényétől eltérően legfeljebb 1.257.000 forint illetmény-különbözet illetné meg.

A perköltséget a csatolt költségjegyzék alapján számította fel.

Az elsőfokú bíróság határozata

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest felperes részére történő, 2015. november 1. napjától 2016. december 14. napjáig 1.583.711 forint kártérítés és ezen összeg után 2016. június 11. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint 2016. december 15. napjától 2018. április 30. napjáig 1.631.582 forint helyettesítési díj és ezen összeg után 2017. szeptember 11. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére. Ezen felül kötelezte az alperest felperes részére történő 100.000 forint perköltség megfizetésére, valamint akként rendelkezett, hogy a feljegyzett 192.900 forint illetéket az állam viseli.

[8] A Polgári perrendtartásról szóló 2016. CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 266. § (1) bekezdése és 265. § (1) bekezdése, a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati jogviszonyáról szóló 1996. évi LXIII. törvény (a továbbiakban régi Hszt.) 3. § (1)-(3) bekezdése, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi LXII. törvény (új Hszt.) 13. § (1) bekezdése és a ált. számú munkaköri leírásból kiindulva megállapította, hogy a felperesi munkakör céljaul a ... Rendőrkapitányság hatáskörébe tartozó bűncselekmények nyomozásában végzett közreműködői, adminisztrációs ügykezelői tevékenység került meghatározásra. A felperes részére azonban előírták, hogy a nyomozó hatóság tagjaként nyomozati tevékenységet végezzen, az eljárásban résztvevő személyeket kihallgassa, az átiratokat elkészítse, házkutatásokon, egyéb helyszíni cselekményeken jegyzőkönyvvezetői feladatokat végezzen. A munkaköri leírása tehát nyomozati cselekményeket rögzített, a 2016. április 20. napján kelt Szü. számú munkaköri leírás pedig még vizsgálói, nyomozati jogköröket is tartalmazott, minthogy a nyomozó szerv tagjaként a rendőrkapitány kijelölése alapján önállóan nyomozást

folytathat a rendőrkapitányság hatáskörébe tartozó bűncselekmények esetén. A ... Szü. számú munkaköri leírás a felperes adminisztratív ügykezelői feladatait fejezte ki inkább.

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletében kiemelte, hogy a felperes csatolt munkaköri leírásai az adminisztratív titkárnői feladatokon túlmenően a hivatásos állományba tartozó nyomozói tevékenységbe sorolható feladatok ellátását is tartalmazták. Kiemelte, hogy a kialakult ítélkezési gyakorlat alapján a munkáltató nem határozhatja meg önkényesen azt, hogy egyedi feladatait milyen jogviszony keretén belül láttatja el. E körben hivatkozott a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi CLIII. törvény módosításáról szóló 2007. LXXIX. törvény 2. §-ához fűzött miniszteri indoklására is. Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy a nyomozói, főnyomozói feladat az alperes alaptevékenységi körébe tartozik, melynek ellátására hivatásos szolgálati viszony keretében kerülhet sor. A meghallgatott tanúk vallomásai, valamint a felperes személyes előadása során arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felperes a 2015. április hónapban történő betanítását követően május 1. napjától a rászignált ügyekben ténylegesen és önállóan vizsgálati feladatot látott el, a tevékenysége nem különbözött a hivatásos állományú vizsgálók feladataitól, felelősségétől, sem az utasítások, sem a feladat önállósága tekintetében. E körben kiemelte azon körülményt is, miszerint T.M. ... Osztály vezető kifejezetten vizsgálói tevékenység ellátására keresett kollégát, így felperes alkalmazásának célja nem adminisztratív, hanem büntetőügyek felderítésére irányuló vizsgálói tevékenység okán létesült. Hangsúlyozta, hogy a kialakult ítélkezési gyakorlat szerint önmagában az a körülmény, hogy a felperes kényszerintézkedéseket nem fogadosított, szemlénél, házkutatásnál nem vett részt, azaz nem végezte a vizsgálói munkakörhöz tartozó valamennyi tevékenységet, még nem eredményezheti a munkakörnek az eltérő minősítését.
- [10] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a felperes ... Osztályon végzett tevékenysége során megvalósult a kinevezéstől eltérő foglalkoztatása, feladatai döntően nem technikai jellegűek voltak, önálló felelősségteljes döntési jogköre volt. A munkáltató jogszabálysértően kötelezte a felperest olyan munkakör ellátására, amely hivatásos állományúakkal betölthető nyomozói munkakör volt. Mindezek alapján rögzítette, hogy felperes 2015. május 1. napjától 2016. december 14. napjáig a rendőrség alaptevékenységébe tartozó nyomozói (főnyomozói) tevékenységet látott el.
- [11] Utalt arra, hogy az alperes által hivatkozott Mfv.II.10.418/2018/6. számú döntésben foglaltak annak eltérő tényállása alapján nem voltak jelen perbeli esetben irányadóak. A kártérítés körében a Kjt. 83. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 166. § (1) bekezdés, 167. § (1) bekezdése és a 169. § (1) bekezdése alapján az alperest a felperes által meghatározott összegben kártérítés jogcímén kötelezte.
- [12] A 2016. december 15-től előterjesztett kereseti igény vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes a ... Alosztályra történő áthelyezését követően új munkaköri leírást nem kapott, így a munkakörébe változatlanul elsődlegesen a ... Osztályon történő feladatai tartoztak, azaz a rendőrkapitányság hatáskörébe tartozó bűncselekmények nyomozásában végzett közreműködői, adminisztrációs, ügykezelő tevékenység ellátása, valamint ehhez további munkaköri feladatként a vezető által meghatározott utasítások és feladatok végrehajtása. Köteles volt továbbá elősegíteni a ... Osztály adminisztratív tevékenységét, közreműködni az írásos jelentések elkészítésében. Általános feladatként a rendőrkapitányság hatáskörébe tartozó ügyekben a vonatkozó jogszabályok és az államirányítás egyéb jogeszközei előírásainak megfelelő büntetőeljárások, valamint közigazgatási eljárások lefolytatásában való közreműködés is meghatározásra került.

- [13] Az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az alperes által csatolt, adathordozón rögzített adatokból és iratmintákból bizonyítottan megállapítható volt a felperes által ellátott, a felperes közigazgatási hatósági feladatellátása, továbbá azt is rögzítette, hogy a munkaköri leírásban szereplő, közreműködői tevékenységet meghaladó felelősséggel és önállósággal végzett közigazgatási hatósági tevékenységet a felperes. Mindezekre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a felperest csak helyettesítési díj megfizetése mellett lehetett volna jogszerűen a munkakörébe nem tartozó feladatok elvégzésére utasítani. Miután a kinevezésében szereplő munkakörén túl a közigazgatási hatósági jogkörbe tartozó feladatokat is ellátott, ezért az illetményén felül helyettesítési díjra is jogosult.
- [14] A kártérítés címén megítélt kereseti igény összecsúszása vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozott a régi Hszt. 71. § (1) bekezdésére, az új Hszt. 114. § (1) bekezdésében, a 116. §-ában, valamint a Hszt. értelmező rendelkezésének 4. pontjában található állománytáblázattal kapcsolatosan megfogalmazottakra és egyetértett a felperes azon álláspontjával, miszerint a hivatásos állománytábla legalacsonyabb beosztásába sorolt vizsgálói illetményét vette figyelembe a jövedelem-különbözet összegének megállapításánál. Rögzítette, hogy az alperes nem hivatkozhat megalapozottan arra, hogy a felperes nem rendelkezett a hivatásos állományba történő foglalkoztatáshoz szükséges iskolai végzettséggel, viszont amennyiben a vizsgálói feladatok ellátására jogszerűen, hivatásos jogviszonyban alkalmazták volna, akkor legalább az őrmesteri rendfokozathoz kötött, tiszti beosztásban, a jogszabály alapján járó valamennyi illetményrész és kiegészítés megillette volna.
- [15] A helyettesítési díj összecsúszása vonatkozásában rögzítette, hogy a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 24. § (1) bekezdése a helyettesítési díj mértékét nem határozza meg, csupán annyit állapít meg, hogy arányosnak kell lennie a végzett munkával. E körben utalt az új Hszt. 71. § (1) bekezdésében, valamint az alperes Kollektív Szerződésének 34.5. és 34.6. pontjában rögzítettekre is. A helyettesítési díj kapcsán is elfogadta a felperes számítását, amikor a szolgálati jogviszonyban állók illetményében mutatkozó különbséget vette alapul. A megítélt összegek után a késedelmi kamatot a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban Ptk.) 6:47. § és 6:48. §-ára hivatkozással rendelte megfizetni.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [16] Alperes a fellebbezésben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset részbeni elutasítását, az összecsúszás általa kimunkált mértékű csökkentését, a felperes perkieltségben történő marasztalását kérte.
- [17] A 2015. november 1. és december 31. közötti időszak tekintetében a felperesi keresetet teljes egészében - jogalapjában és összecsúszásában - is vitatta. Álláspontja szerint a felperes a rendőrség alaptevékenységébe tartozó nyomozati feladatot kizárólag 2016. januárjától látta el. Az általa csatolt DVD adathordozók szerint ugyanis a felperes 2015. november-decemberében ilyen tevékenységet nem végzett. A kimutatás szerint ugyanis az alperes részletes, a ... rendszeréből kinyomtatott ügylistája, valamint az iktatott iratok tartalmát igazoló kimutatásból megállapítható

volt, hogy a felperes 2015. november, decemberében nyomozati, vizsgálati munkát nem végzett, így e hónapokra a részére megítélt kártérítés megalapozatlan.

[18] A 2016. január 1. és a 2016. december 14. közötti időszak tekintetében hivatkozott az új Hszt. 351. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a 352. §-ában foglaltakra. E körben kiemelte, hogy álláspontja szerint a beosztási illetmény feladatellátásért jár, a törvény alapján kifizetendő pótlékok a hivatásos szolgálati jogviszonyba ténylegesen kinevezettek jogviszonyához kötődnek. Hangsúlyozta, hogy felperes szakmai iskolai végzettségének hiánya okán a főkapitányság állományában kizárólag közalkalmazotti vagy köztisztviselői jogviszonyt tölthetett be. Álláspontja szerint olyan bérelemek megítélése nem lehet megalapozott, melynek betöltéséhez felperes a szükséges szakmai képesítéssel nem rendelkezett, mivel az ellentétes lenne az Mt. 12. § (3) bekezdésében foglaltakkal tekintettel arra, hogy a munka díjazása során szükséges figyelembe venni az elvégzett munkához szükséges szakképzettséget is. Ebből adódóan nem lehet vélelmezni, hogy a felperes valamennyi szükséges képesítéssel rendelkezett, hanem a valós tények alapján lehet következtetéseket levonni és megállapítani az illetmény-különbözetet, ami alapján csak a beosztási illetményt lehet figyelembe venni. Ennek alapján kizárólag a beosztási illetmény figyelembevételével a felperest megillető kártérítési összeg 2016. január 1. és 2016. december 14. közötti időszakban 477.917 forint. Kifogásolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem indokolta meg, hogy milyen okból adódóan fogadta el a felperesi számítást az alperesi számítás ellenében. Mindezek alapján kérte, hogy a másodfokú bíróság ezen időszakra az elsőfokon megítélt kártérítés összegét elsődlegesen 477.917 forint összegre szállítsa le. Másodlagos kérelmében a marasztalási összeget a 2016. évre 1.341.993 forint összegre kérte leszállítani. Ezen összegbeni különbség a 2015. november és december hónapra megítélt kártérítésből adódott.

[19] A helyettesítési díj kapcsán kiemelte, hogy a felperes munkaköri leírásából megállapítható volt, hogy a felperes feladatai közé tartozott a közigazgatási eljárásokban való közreműködés. Hangsúlyozta, hogy a felperes által végzett hatósági feladat nem minősül a rendőrség alaptevékenységének, így azt közalkalmazotti jogviszonyban előadóként is elláthatta felperes. Ebből adódóan az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a felperes helyettesítési díjra való jogosultságát. Kifogásolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság ítélete nem tartalmazott utalást arra vonatkozóan, hogy milyen jogi érvelés alapján minősítette hivatásos állományú feladatnak a közigazgatási tevékenységet. Ellentmondásosnak vélte azon körülményt, miszerint a helyettesítési díj kapcsán az elsőfokú bíróság a hivatásos állományú bért vette alapul annak ellenére, hogy nem mondta ki, hogy a felsorolt közigazgatási hatósági feladatok rendőrségi alapfeladatnak minősülnének. Hivatkozása szerint a közigazgatási hatósági feladatok tekintetében nem lehetett volna a hivatásos bért kiinduló alapként venni, hiszen az az adott tevékenység nem tartozik a rendőrség alaptevékenységi körébe. Önmagában az a körülmény, hogy a ... Rendőrkapitányság kivételével minden más, ... megyében található rendőrkapitányságon hivatásos állományú személyek látják el ezen feladatokat, még nem jelenti azt, hogy a feladatokat kizárólag ilyen személyeknek kell ellátni.

Az elsőfokú bíróság álláspontja azon okból is megalapozatlan, miszerint a 2016. december 15-től a 2018. április 30-ig terjedő időszakban közigazgatási hatósági feladat ellátásáért megítélt összeg a nyomozati pótlékot és annak megemelt összegét is magában foglalja. Erre pedig felperes a 140/1996. (VIII.31.) Korm.rendelet 54. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nem volt jogosult. Az elsőfokú bíróság tévesen fogadta el a felperesi számítást, amikor szolgálati idő-pótlékban részesítette a felperest, valamint nyomozói pótlékot is magában foglaló illetmény-különbözetet állapított meg. E körben is kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy milyen okból fogadta el a felperesi számítást az alperesi számítással szemben.

Hangsúlyozta, hogy a közigazgatási hatósági eljárásban való közreműködési tevékenység a közigazgatási hatósági eljárás önálló lefolytatását jelenti, így a felperes munkakörének szerves részét képezte ezen feladatok ellátása, és ennek alapján őt helyettesítési díj egyáltalán nem illette. Ebből adódóan elsődlegesen ezen elsőfokú ítéleti rendelkezés megváltoztatásával a felperesi kereseti kérelem teljeskörű elutasítását kérte. Másodlagos kérelme szerint az alperesi számítással egyező mértékű, az alperes által megjelölt 682.687 forint összegre kérte leszállítani a felperest megillető helyettesítési díj összegét. Az összecszerűség körében hangsúlyozta, hogy a tiszthelyettesi beosztáshoz tartozó rendfokozati illetmény, illetmény-kiegészítés, nyomozati pótlék felperest nem illeti, mivel nem rendelkezett az adott beosztáshoz tartozó szakmai végzettséggel. A nyomozati pótlék körében kiemelte, hogy a 140/1996. (VIII.31.) Korm.rendelet rendelkezései alapján az felperest szintén nem illette.

[20] Vitatta a felperes részére megítélt perköltség összecszerűségét is. E körben kérte annak jelentős, legalább 50-80 %-os mértékű csökkentését. Hivatkozása szerint az ügyben mindösszesen két tárgyalás megtartására került sor, és az ügy megítélése egyszerű volt. Hangsúlyozta továbbá, hogy a felperesi jogi képviselő az általa hivatkozott ítélet alapjául szolgáló keresetlevelet sablonként használta, így annak megszerkesztése is egyszerűnek tekinthető.

[21] Mindezek alapján a 2016. január 1. és 2016. december 14-i időszak tekintetében a kártérítés összegének 477.917 forintra történő mérséklését, a 2016. december 15. és 2018. április 30. közötti időszakra megítélt helyettesítési díj vonatkozásában elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, a felperesi kereset elutasítását, másodlagosan a helyettesítési díj mértékének 682.687 forint összegű mérséklését kérte.

[22] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, a felperes 50.000 forint összegű perköltségben történő marasztalására irányult. Álláspontja szerint az alperes alaptalanul hivatkozott a 2015. november 1. és december 31. közötti időszak vonatkozásában arra, hogy a csatolt DVD adathordozó tartalma nem igazolta a felperes által támasztott kereseti igényt. E körben kiemelte, hogy a bizonyítási eljárás során tanúként meghallgatott **T.M.** és **T.ZS.** a felperessel egyezően adták elő, hogy a felperes a 2015. május 1-től az egy hónapos betanulási időszakot követően bűnügyi vizsgálati feladatokat látott el, így ezen tevékenységet 2015. november és decemberében is ellátta.

A kártérítés jogcímén megítélt teljes időszakkal összefüggésben hivatkozott a Kúria Mfv.II.10.058/2016/4. számú ítéletére, amely lényegében hasonló tényállás alapján, azonos alperessel szemben a keresetnek helyt adó jogerős ítéletét hatályában fenntartotta és kiemelte, hogy a nyomozói, vizsgálói feladat az alperes alaptevékenységi körébe tartozik, az ilyen feladat ellátására hivatásos jogviszony keretén belül kerülhet sor. Önmagában az a körülmény, hogy a közalkalmazott a munkáltatója felhívása alapján nem végez valamennyi, az adott munkakörhöz tartozó tevékenységet (pl. kényszerintézkedés), nem eredményezheti magának a munkakörnek az eltérő minősítését. Az ítélkezési gyakorlat a ténylegesen ellátott vizsgálói feladatoknak tulajdonít jelentőséget és nem az alperes fellebbezésében hangsúlyozott elméleti alapelvei korlátozásnak vagy esetlegesen felmerülő intézkedési kötelezettségnek.

A 2016. január 1-től 2016. december 14-ig terjedő időszak vonatkozásában kiemelte, hogy a hivatásos állomány tagja nem kizárólag beosztási illetményre, hanem egyéb illetményelemekre is jogosult, amelyek elválaszthatatlanok attól. A bírói gyakorlat ebben a körben is a ténylegesen ellátott feladatoknak tulajdonít jelentőséget, nem pedig a felperes meglévő iskolai végzettségének.

Iratellenes azon fellebbezési állítás, miszerint az elsőfokú bíróság ítélete nem indokolta a felperes által megjelölt összecszerűség elfogadását. Az indokolás kifejezetten részletesen megjelölte, hogy az elsőfokú bíróság azért értett egyet a felperes által alkalmazott számítással, mivel a hivatásos állományban a legalacsonyabb beosztásba sorolt vizsgáló illetménye került figyelembevételre, a beosztási rendfokozati illetménnyel és a nyomozati pótlékkal, valamint az illetmény-emelkedés mértékével is kalkulálva.

- [23] A helyettesítési díj vonatkozásában kiemelte, hogy az elsőfokú ítélet nem tekintette kizárólag hivatásos jogviszony keretében elláthatónak a közigazgatási eljárások lefolytatását, éppen ezért nem is a felperes elsődleges, hanem a másodlagos, helyettesítési díj iránti kereseti kérelmének adott helyt. A helyettesítési díj alapja pedig az, hogy a felperes munkaköri leírásából nem lehetett levezetni azon felperesi feladatot, miszerint önállóan köteles lett volna a közigazgatási eljárásokat lefolytatni a rendkívüli halálesetek, tüzesetek, üzemi balesetek és gázvezeték-átvágások vizsgálatában. Alperes maga sem vitatta azon tényt, hogy a rendőrség gyakorlatában ezen feladatokat hivatásos állományú személyek végzik, így nem okszerűtlen a helyettesítési díj mértékét az ellátott feladattal arányosan figyelembe venni. Az e körben előadott alperesi összecszerűség vitatása okán kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a keresetnek nem illetmény-különbözeti, hanem helyettesítési díj jogcímén adott helyt, így az alperes által kifogásolt egyes illetményelemeknek nincs jelentőségük, csupán annak, hogy a helyettesítési díj a többletfeladattal arányos. Az arányosság kérdését az alperesi fellebbezés pedig nem tette kérdésessé.

Álláspontja szerint megalapozatlanul vitatta a perköltség összecszerűségét alperes, hiszen a kúriai jogesethez képest jelen per tényállása a különböző feladatok és eltérő kinevezések miatt bonyolultabb, amelyet az eshetőleges kereseti kérelem indokoltsága is igazolt. Ebből adódóan a 100.000 forint összegű elsőfokú perköltség nem lehet eltúlzott figyelemmel arra is, hogy a felperesi képviselő a kereseten túl további két érdemi nyilatkozatot nyújtott be, valamint két tárgyaláson vett részt. Az általános szabályok szerint előterjesztettekhez képest az elsőfokú bíróság egyébként is mérsékelte a perköltség összegét.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

- [24] Az alperesi fellebbezés kisebb részben megalapozott.
- [25] A másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást kisebb részben hiányosan tárta fel és csak részben volt helytálló az abból levont jogi következtetése.
- [26] A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú eljárás során a Pp. 370. § (4) bekezdése szerinti anyagi pervezetés körében tájékoztatta a feleket a tényállás további tisztázásának szükségességéről. Ennek okán csatolásra került a közigazgatási hatósági ügyeket a felperest megelőzően ellátó **B:SZ.G.** 2017. január 1. napjától szóló közalkalmazotti jogviszonyba történő kinevezés-módosítása, a 101/10/3/2015. számú munkaköri leírása, a határozat számú 2016. január 1. napjától érvényes illetmény változásáról való munkáltatói értesítés, a 2017. január 1. napi hatályú közalkalmazotti jogviszonyba történő előresorolása, a Magyar Államkincstár 2017. május 31. napján kelt határozata és az illetmény nélküli szabadság 2017. szeptember 7. napjától 2020. március 23. napjáig történő engedélyezése, valamint a 2018. január 1. napi hatállyal az illetmény változásáról való munkáltatói

értesítés. Csatolásra került továbbá a közalkalmazott kérelmére munkába állása miatt a gyermekgondozásra tekintette a 2018. szeptember 30. napi hatállyal engedélyezett illetmény nélküli szabadság megszüntetéséről szóló okirat, valamint a 2018. október 1. napján kelt ... Szű. számú munkaköri leírás.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást akként egészíti ki, pontosítja, hogy a felperes a 2016. december 15. napjától szülési szabadságra ment **SZ.G.** előadó munkakörében végzett helyettesítési tevékenységet egészen 2018. április 30. napjáig. **SZ.G.** a ... Rendőrkapitányságon közalkalmazottként előadói, több munkafolyamatot ellátó ügyviteli alkalmazott munkakörben látta el a feladatát. A havi illetménye 2016-ban 141.900 forint, 2017-ben 180.100 forint, 2018-ban pedig 198.550 forint volt. Az alperes által csatolt 2015. szeptember 12. napján kelt munkaköri leírás egyéni feladati között megjelölésre került a rendkívüli halál, munkahelyi balesetek, tüzesetek, eltűnések kapcsán indított ügyek vizsgálata is.

- [27] A másodfokú bíróság az ekként kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [28] A 2015. november 1. napjától 2016. december 11. napjáig kártérítésként megítélt 1.583.711 forint kereseti igény vonatkozásában arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, miszerint a felperes ... Osztályon végzett tevékenysége során megvalósultak a kinevezésétől eltérő foglalkoztatás feltételei, feladatai nem döntően technikai jellegűek voltak és önálló, felelősségteljes jogköre volt. Ezen feladatok ellátása az alperes által kifogásolt 2015. november és december hónapban is megállapítható volt, figyelemmel a bizonyítási eljárás során meghallgatott tanúk vallomására. A felperes közvetlen felettese, **T.M.** ugyanis kifejezetten akként nyilatkozott, hogy a felperes 2015. május 1. napjától egy egyhónapos betanulási időszakot követően bűnügyi vizsgálati feladatokat látott el, a jogviszonya kifejezetten ezzel a céllal is jött létre. Így csupán azon alperesi hivatkozás, miszerint a ... rendszerből kinyomtatott ügylista ezt nem igazolta, nem elegendő annak cáfolatára, hogy a felperes a 2015. június 1. napjától ellátott feladatokat ezen két hónapban ne végezte volna.
- [29] Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a nyomozói, főnyomozói feladat az alperes alaptevékenységi körébe tartozik, az ilyen feladat ellátására hivatásos szolgálati viszony keretén belül kerülhet sor és a BM rendelet 1. számú mellékletében nevesített munkakörök alapján közalkalmazotti jogviszony csupán az e munkakörök ellátását segítő tevékenység végzésére létesíthető. Kiemelendő, hogy az a körülmény, hogy adott esetben a felperes az egyes munkaköri feladatait nem, vagy csak részlegesen látta el, nem eshet a terhére, munkáját a munkáltató utasítása szerint kellett végeznie. Ebből következően az elsőfokon eljáró bíróság a Pp. 346 § (5) bekezdésének megfelelő indokolással a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen értékelte, és helytálló volt az abból levont következtetése is.
- [30] Nem osztotta a másodfokú bíróság az alperes azon fellebbezési kifogását sem, miszerint az összecszerűség tekintetében a felperes csupán a beosztás szerinti illetményére lett volna jogosult, a rendfokozati illetmény, az illetmény-kiegészítés, valamint a nyomozói pótlék azonban nem illette, hiszen az adott beosztáshoz tartozó szakmai végzettséggel nem rendelkezett. E körben arra mutat rá a másodfokú bíróság, hogy a felperes bizonyítottan a rendőrség alapfeladatába tartozó nyomozói,

vizsgálói feladatokat ellátta, és az ilyen feladat ellátására kizárólag hivatásos jogviszony keretén belül kerülhetett volna sor. Ez esetben is a felperes által ténylegesen ellátott feladatoknak van jelentősége, a hivatásos állomány tagja pedig nem kizárólag a beosztási illetményére, hanem egyéb illetményelemekre is jogosult. Így a következetesen érvényesülő ítélkezési gyakorlat szerint a ténylegesen ellátott feladatokhoz tartozó illetményelemek figyelembevétele megalapozott, e körben tehát nem a felperes meglévő iskolai végzettsége, szakképesítése az irányadó. Helytállóan vette tehát számítása alapjául a felperes a hivatásos jogviszony keretében megállapított illetményalapot. Helytálló volt az elsőfokú bíróság álláspontja abban a körben is, hogy a hivatásos állományban a legalacsonyabb beosztásba sorolt vizsgáló illetményét kellett figyelembe venni a beosztási rendfokozati illetménnyel és a nyomozati pótlékkal együtt, hozzászámítva az illetmény-emelkedés mértékét is.

[31] A helyettesítési díj kapcsán az alábbiakra kíván rámutatni a másodfokú bíróság:

[32] Helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, miszerint felperes a közigazgatási hatósági feladatokat a munkaköri leírásban szereplő közreműködői tevékenységet meghaladó felelősséggel és önállósággal látta el. Ezt az álláspontot erősíti az a körülmény is, hogy felperes munkaköri leírásában csupán a hatósági eljárásban való közreműködés kitétel szerepelt, míg **SZ.G.** munkaköri leírása kifejezetten tartalmazta a rendkívüli halál, munkahelyi balesetek, tüzesetek, eltűnések kapcsán indított ügyek vizsgálatát. Így felperes ezen feladatok ellátásával jogosulttá vált a helyettesítési díjra.

Mindenekelőtt arra kíván rámutatni a másodfokú bíróság, hogy a közigazgatási hatósági feladatellátás nem a rendőrség alapfeladatai közé tartozik, így az - ahogy arra az alperes a fellebbezésében is utalt - ellátható közalkalmazotti és hivatásos szolgálati jogviszonyban is, ami azonban az nem jelenti azt, hogy kizárólag hivatásos szolgálati jogviszonyba kellene ellátni.

Peradat, hogy az alperesi munkáltatónál a ... Rendőrkapitányság kivételével ezen feladatot hivatásos jogviszonyban állókkal láttatja el.

A Kjt. 24. § (1) bekezdése szerint, ha a közalkalmazott munkaköre ellátása mellett a munkáltató rendelkezése alapján átmenetileg más munkakörébe tartozó feladatokat is ellát és ezáltal jelentős többletmunkát végez, illetményén felül a végzett munkával arányos külön díjazás (helyettesítési díj) is megilleti. Ezzel a jogszabályi szabályozással összhangban kerültek megállapításra az alperes Kollektív Szerződésének 34.5. és 34.6. pontjában megfogalmazottak. Ezek szerint, ha a közalkalmazott a munkakörébe nem tartozó feladatot vagy a munkahelyén kívüli munkát úgy látja el, hogy eredeti munkafeladatait is teljesíti és ezzel jelentős többletmunkát végez, illetményén felül helyettesítési díj is megilleti. A helyettesítési díj mértéke a helyettesített dolgozó havi illetményének 10-50 %-ának időarányos része.

A közalkalmazotti jogviszonyban az Mt. munkaszerződéstől eltérő foglalkoztatásra vonatkozó szabályait (Mt. 53. §) megfelelően alkalmazni kell a Kjt. 44/A. §-ában foglalt eltérésekkel. Az Mt. 53. § (5) bekezdése alapján a közalkalmazott az eltérő munkakörben foglalkoztatás ideje alatt az ellátott munkakörre előírt, de legalább a kinevezése szerinti illetményre jogosult.

Fentiek értelmében - mind a Kjt. mind az alperesnél hatályos Kollektív Szerződés rendelkezései szerint - a helyettesítési díj esetében az elvégzett feladathoz, a helyettesített munkavállaló illetményéhez igazodó illetmény az irányadó. Ezt pedig a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás alapján mind a felperes, mind a helyettesített munkavállaló közalkalmazotti jogviszonyban látta el. Ebből adódóan egyetértett a másodfokú bíróság azon alperesi hivatkozással, miszerint nem

volt helytálló a helyettesítési díj összegszerűségénél a hivatásos szolgálati jogviszonyban előírt illetmény alapulvétele.

Az összegszerűség tekintetében azonban - az alábbiak szerint - mégsem volt szükség az elsőfokú ítélet megváltoztatására. Az alperes által szolgáltatott adatok alapján a helyettesített dolgozó munkabére 2016. évben 141.900 forint, 2017. évben 180.100 forint és 2018.évben 198.550 forint volt. A Kjt. csupán az elvégzett munkával arányos illetményt rögzíti, ennek konkretizálására a KSZ-ben került sor, 10-50 %-os mértékben. A másodfokú bíróság megalapozottnak és elfogadhatónak találta a felperes által hivatkozott 50 %-os mértéket, mint a helyettesítéssel összefüggésben felmerült arányos illetményösszeget. Ennek alapján a felperest 2016. évre 35.475 forint, 2017. évre 945.525 forint, míg 2018. évre 198.550 forint, azaz összesen 1.179.550 forint helyettesítési díj illette volna. Ezen összegszerűség meghatározásánál a másodfokú bíróság a helyettesített munkakörre előírt illetmény összegéből indult ki, valamint figyelemmel volt arra, hogy a felperes 2017. október 1. napjától ezen feladatokat csak a munkaidejének a felében látta el.

Tekintettel arra, hogy a felperesi kereseti kérelméhez a másodfokú bíróság is kötött, valamint, hogy az elsőfokú ítélet kizárólag a fellebbezési kérelem keretei között bírálható el, az elsőfokú ítélet ezen jogcímen megítélt rendelkezésének helyben hagyása volt indokolt. Bár más számítási alapon és más illetmény alapulvételével, de az elsőfokú bíróság által megítélt összeg a felperest megillette.

[33] Az Mt. 53. § (5) bekezdése alapján figyelembeveendő közalkalmazott kinevezése szerinti illetmény összege tekintetében megjegyzi a másodfokú bíróság , hogy a felperes alapilletménye minden hónapban meghaladta a helyettesített **B:SZ.G.** illetményösszegét, így az elsőfokú bíróság által megítélt összeg e tekintetben is megalapozott.

[34] Nem találta alaposnak a másodfokú bíróság a perköltséggel kapcsolatos alperesi fellebbezést sem. Az alperes annak körében a hasonló típusú ítélet alapjául szolgáló kereset sablonkénti használatára, az ügyben tartott két tárgyalásra és az ügy egyszerű megítélésre hivatkozott. A másodfokú bíróság azonban a felperes érvelésével értett egyet, amely szerint a kúriai jogesethez képest jelen per tényállása a különböző feladatok, az eltérő kinevezések és a helyettesítési díj okán is bonyolultabb volt és a felperesi képviselő a kereseten kívül további két érdemi nyilatkozatot is benyújtott és két tárgyaláson is eljár. Emellett a jogi képviselőt minden ügyben jogi felelősség terheli függetlenül a folyamatban lévő hasonló ügyektől. Rámutat továbbá a másodfokú bíróság arra is, hogy az elsőfokú bíróság a perköltség mértékét a jogszabályban meghatározottakhoz képest mérsékelte - a kifejtettekre is tekintettel egyébként reális - összegben állapította meg, így annak felülmérlegelését a másodfokú bíróság nem látta szükségesnek.

Záró rész

[35] Az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése értelmében viselni köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült költségét, mely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alkalmazásával került megállapításra a Pp. 512. § (2) bekezdése szerint a fellebbezéssel érintett pertárgyérték alapján.

[36] A Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja és a 102. § (6) bekezdése alapján az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján számított fellebbezési illeték az állam terhén marad az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség folytán.

[37] A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálására a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján került sor.

[38] A fellebbezés lehetőségét a Pp. 365. § (2) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2020. október 8.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Mihalics Klaudia s.k.
előadó bíró

dr. Kovács Edit s.k.
bíró